

Ex/Sans/UG/1.1/11/2018(Old)

BACHELOR OF ARTS EXAMINATION, 2017(OLD)

(1st Year, 1st Semester)

(Old Syllabus)

SANSKRIT (Honours)

Course : I

[**Mahākāvya and Metrics**]

Time : Two Hours

Full Marks : 30

The figures in the margin indicate full marks.

1. '... रघूणामन्वयं वक्ष्ये तनुवाग्विभवोऽपि सन्।'

'अन्वय इत्यस्य' कोऽर्थः? रघूणामन्वयं कविना यदुक्तं तत्समासेन वर्णयताम्। $\frac{1}{2}+4\frac{1}{2}=5$

अथवा,

'...देहं क्षात्रोधर्म इवाश्रितः।'

कमुद्दिश्य इयमुक्तिः? तस्य दैहिकवर्णनं यत्प्रतिपादितं तत्समासेन आलोच्यताम्। क्षात्रोधर्मः इति पदेन किमुच्यते? $\frac{1}{2}+3\frac{1}{2}+1=5$

2. सुरगिरा देवनागरीं लिपिमाश्रित्य च पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः —

$1 \times 5 = 5$

(क) 'दण्ड'-इत्यस्य कोऽर्थः?

(ख) रघुवंशीयानामादिः राजा कः आसीत्? सः केन सह तुल्यते?

(ग) बलिमिति पदेन किं सूचितम्?

[Turn over]

[2]

- (घ) अर्थो लेखनीयौ-जुगोपः, उडुपेन।
(ङ) दिलीपस्य पत्न्याः नाम किम्? किमर्थमेतन्नामकरणम्?
(च) रघुवंशस्य एकस्याः टीकायाः, टीकाकर्तुश्च नाम लिख्येताम्।
(छ) रघुवंशीयाः राजानः किमर्थमर्थसञ्चयं कुर्वन्ति?
3. 'तनोति शुभ्रं गुणसम्पदा यशः' — कस्योक्तिरियम्? वाक्यस्यास्य तात्पर्यं व्याख्यायताम्। 5

अथवा,

- किरातार्जुनीयमिति महाकाव्यस्य प्रथमसर्गे द्रौपद्याः चरित्रं यथा चित्रितं संक्षेपेण तस्य विवरणं दीयताम्। 5
4. निम्नलिखितेषु प्रश्नेषु त्रयः संस्कृतभाषया नागरीलिप्या च समाधेयाः। 3
(क) किं तावत् किरातार्जुनीयमिति महाकाव्यस्य मूलम्? काव्येऽस्मिन् कति सर्गाः सन्ति?
(ख) 'किं सखा' इत्यस्य किं लक्षणम्?
(ग) राजहितैषिणाम् आचरणं कीदृशं भवेत्?
(घ) 'स वर्णिलिङ्गी विदितः समाययौ' — क आसीत् वर्णिलिङ्गी? स कुत्र समाययौ?
5. सुरगिरा द्वयोः पर्यायशब्दो देयः। 2
जिह्वः, पराभवम्, वसूनि।
6. निम्नोक्तेषु छन्दःसु एकस्य सोदाहरणं सलक्षणं व्याख्या कार्या — 5
रथोद्धता वसन्ततिलकम्, द्रुतविलम्बितम्।

[Turn over]

[3]

7. अधोनिर्दिष्टस्य श्लोकस्य यति गणनिर्देशपूर्वकं छन्दोनिर्णयः
कर्तव्यः। 5

न खलु न खलु बाणः संनिपात्योऽयमस्मिन्

मृदुनि मृगशरीरे तूलराशाविवाग्निः।

क्व वत हरिणकानां जीवितं चातिलोलं

क्व च निशितनिपाता वज्रसाराः शरास्ते॥
